BETFAGE

Ir-raħal ta Betfage huwa l-punt tat-tluq ghad-dhul triomfali ta’ Gesu’ gewwa Gerusalem fil-jum li huwa kkommemorat bhala Hadd il-Palm.

L- isem bl-Ebrajk ifisser "Dar tat-tin mhux misjur" - li jfakkar li f'din iż-żona Ġesù: 18 Filgħodu, xħin kien sejjer lura lejn il-belt, ħadu l-ġuħ. 19 Ra siġra tat-tin mal-ġenb tat-triq, mar ħdejha, u ma sabilha xejn ħlief weraq. U qalilha: “Qatt iżjed ma joħroġ frott minnek għal li ġej!” U dak il-ħin stess is-siġra nixfetkkawża siġra tat-tin bl-ebda frott li jintilef

Il- memorja tad-dħul trijonfali ta ’Ġesù f’Ġerusalemm tinżamm fi knisja Franġiskana mibnija ħdejn triq wieqfa li tinżel mill-Muntanja taż-Żebbuġ lejn il-lvant lejn il-villaġġ ta’ El-Azariyeh (antika Betanja) u l-awtostrada Ġerusalemm-Ġeriko.

Dan huwa fejn tibda l-mixja annwali ta ’ Ħadd il-Palm f’Ġerusalemm - tradizzjoni li nbdiet fi żminijiet tal-Kruċjati.

Kif hemm miktub fl-evangelju ta’ San Mattew, Ġesù bagħat lil tnejn mid-dixxipli tiegħu biex igibulu hmara u felu li kienu marbuta, u hu rikeb fuq il-bhima u telaq lejn Ġerusalemm waqt li folol ixerrdu l-mantelli u l-fergħat tagħhom fit-triq, jgħajtu “Hosanna lil Ibnu ta’ David! Hieni dak li jidħol fl-isem tal-Mulej! ”

Id-dixxipli raw it-twettiq ta' profezija minn Żakkarija aktar minn 500 sena qabel: "Għajjat b'leħen għoli, O bint Ġerusalemm! Ejja, is-sultan tiegħek jiġi għandek; hu trijonfanti u rebbieħ hu, umli u riekeb fuq ħmar, fuq potro, fil-moħħ ta 'ħmar. " (Żakkarija 9: 9)

Gewwa Betfage il-Frangiskani bnew knisja li tfakkar il-bidu tal-pellegrinagg ta’ Kristu ghal Gerusalem. Fil-knisja hemm gebla jew blata

kwadra li jinghad li Kristu tela’ fuqha biex ikun jista’ jirkeb il-hmara. Din il-blata hija protetta minn grada tal-hadid.

Fuq il-ġnub tal-blata hemm pitturi medjevali, restawrati fl-1950. Dawn juru d-dixxipli li jiġbru l-ħmara u l-felu ta’ hmara; nies li għandhom friegħi tal-palm; il-qawmien ta 'Lazzru f'Betanja viċin; u l-iskrizzjoni “Betfage”.

Il-knisja tal-lum kienet mibnija fis-sena 1883 u b’pedament taghha ghandha l-kappella mibnija mill-krucjati fit-12 il-seklu gewwa Betfage li fi zminijietna tifforma parti minn Gerusalem, imma li elfejn sena ilu kien villagg distint bejn Betanja u Gerusalem. Il-kappella tal-krucjati kien mibnija fuq il-pedamenti ta’ kappella ohra Bizantina tar-4 seklu li kienet tikkommemora il-laqgha ta’ Marta oht Lazzru ma’ Gesu’ wara li dan kien miet. Fis-sena 1867 waqt li l-Frangiskani kienu qed jibnu l-

monasteru taghhom sabu gebla li kienet tifforma parti integrali mill-kappella tat-12 il-seklu tal-krucjati. Issa din il- gebla tinzamm fl-istess knisja. Il-krucjati kienu zejnu din il-gebla u kitbu fuqha bil-Latin, deskrizzjonijiet tal-grajjiet biblici li kien sehhew fl-inhawi ta’ Gerusalem u Betfage. Fis-sena 1950 din il-gebla giet restawrata.

Il-pedamenti tal-knisja mibnija mil-krucjati wiehed jista’ jarhom facilment fl-art li tigi taht l-abside. Wara l-artal hemm affresk li juri li Gesu’ riekeb il-hmar sejjer lejn Geruslaem akkumpanjat mid-dixxipli tieghu. Is-saqaf tal-knisja juri tpingijiet bil-fjuri u l-weraq. L-affreski ta’ mal-hajt fuq kulur kannella juru personaggi mill-Antik Testment ihejju

ruhhom ghall-purcissjoni. Fuq hajt minnhom hemm pittura li turi grupp ta' rabbini jzommu skroll li juri it-tieni parti tal-vers mill-evangelju ta' San Gwann. (Gwann kap 12 vers 19). Miktuba bil-Latin madwar it-twieqi hemm il-kelmiet li l-poplu laqa'bihom lil Gesu'. Pero' l-oggett principali gewwa il-knisja hija il-gebla maghrufa bhala Stele ta' Betfage li hija mdawwra bil-hadid. Hija dik

il-gebla li jinghad li Gesu' tela' fuqha biex rikeb il-hmar u li ddeskrivejna aktar 'l fuq.

https://youtu.be/1j6_gfK-9nY